

32002F0465

L 162/1

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2002 6 20

TARYBOS PAMATINIS SPRENDIMAS

2002 m. birželio 13 d.

dėl jungtinių tyrimo grupių

(2002/465/TVR)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 34 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdama į Belgijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Ispanijos Karalystės ir Jungtinės Karalystės iniciatyvą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Vienas iš Sąjungos tikslų yra laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje suteikti piliečiams aukšto lygio saugumą ir šio tikslo siekiama užkardant nusikalstamumą ir su juo kovojant glaudžiau bendradarbiaujant valstybių narių policijos pajėgoms, muitinių įstaigoms ir kitoms kompetentingoms institucijoms, kartu gerbiant žmogaus teises ir pagrindines laisves bei teisinės valstybės principus, kuriais yra grindžiama Sąjunga ir kurie yra bendri valstybės narėms.
- (2) 1999 m. spalio 15–16 d. Tampereje posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba paragino nedelsiant steigti Sutartyje numatytas jungtines tyrimo grupes, kaip pirmą žingsnį kovojant su prekyba narkotikais ir žmonėmis, taip pat terorizmu.
- (3) Jungtinių tyrimo grupių steigimo ir veiklos galimybė yra numatyta Tarybos pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtintos Konvencijos dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ⁽³⁾ 13 straipsnyje.
- (4) Taryba ragina imtis visų priemonių siekiant užtikrinti, kad ši konvencija būtų kuo greičiau ir bet kuriuo atveju 2002 m. ratifikuota.
- (5) Taryba pripažįsta, kad svarbu skubiai reaguoti į Europos Vadovų Tarybos raginimą nedelsiant steigti jungtines tyrimo grupes.

- (6) Taryba mano, kad siekiant kiek įmanoma veiksmingiau kovoti su tarptautiniu nusikalstamumu tikslinga, kad šiame etape Sąjungos lygmeniu būtų priimtas konkretus privalomas teisinis dokumentas dėl jungtinių tyrimo grupių, kuris turėtų būti taikomas bendriems prekybos narkotikais ir žmonėmis, taip pat terorizmo tyrimams.
- (7) Taryba mano, kad tokios grupės pirmiausia turėtų būti steigiamos kovojant su teroristų daromais nusikaltimais.
- (8) Grupę įsteigusios valstybės narės turėtų spręsti dėl jų sudėties, paskirties ir veikimo trukmės.
- (9) Grupę steigiančios valstybės narės turėtų turėti galimybę kur galima ir pagal taikytiną teisę spręsti, ar leisti grupės veikloje dalyvauti asmenims, ne atstovaujantiems valstybės narėms, ir kad tokiais asmenimis gali būti, pavyzdžiui, Europolo, Komisijos (OLAF) atstovai arba ne valstybių narių valdžios institucijų, ypač Jungtinių Valstijų teisėsaugos institucijų, atstovai. Tokiais atvejais grupės steigimo susitarime turėtų būti aptariami klausimai, susiję su tokių atstovų galima atsakomybe.
- (10) Jungtinė tyrimo grupė valstybės narės teritorijoje turėtų veikti laikydamasi tai valstybei narei taikytinos teisės.
- (11) Šis pamatinis sprendimas nepažeidžia jokių kitų esamų nuostatų ar susitarimų dėl jungtinių tyrimo grupių steigimo ar veiklos,

PRIĖMĖ ŠĮ PAMATINĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Jungtinės tyrimo grupės

1. Tarpusavio susitarimu dviejų ar daugiau valstybių narių kompetentingos institucijos konkrečiam tikslui ir nustatytam terminui, kuris tarpusavio susitarimu gali būti pratęstas, gali sudaryti jungtinę tyrimo grupę nusikaltimams tirti vienoje ar keliuose šių grupę sudariusių valstybių narių. Grupės sudėtis nustatoma susitarime.

⁽¹⁾ OL C 295, 2001 10 20, p. 9.⁽²⁾ 2001 m. lapkričio 13 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽³⁾ OL C 197, 2000 7 12, p. 1.

Jungtinė tyrimo grupė gali būti steigama konkrečiai tais atvejais, kai:

- a) valstybės narės atliekami sudėtingi ir daug pastangų bei laiko reikalaujantys tyrimai susiję su kitomis valstybėmis narėmis;
- b) kelios valstybės narės atlieka baudžiamosios teisės pažeidimų tyrimus, kuriuose bylos aplinkybės reikalauja suderintų bendrų veiksmų susijusiose valstybėse narėse.

Prašymą sudaryti jungtinę tyrimo grupę gali pateikti kiekviena suinteresuota valstybė narė. Grupė sudaroma vienoje iš valstybių narių, kurioje numatoma atlikti tyrimus.

2. Be informacijos, nurodytos Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose 14 straipsnio ir 1962 m. birželio 27 d. Beniliukso sutarties su pakeitimais, padarytais 1974 m. gegužės 11 d. protokolu, 37 straipsnio nuostatose, prašymuose sudaryti jungtinę tyrimo grupę taip pat yra pateikiami pasiūlymai dėl grupės sudėties.

3. Jungtinė tyrimo grupė veikia tą grupę sudariusių valstybių narių teritorijoje laikydamasi šių bendrųjų sąlygų:

- a) grupės vadovas yra valstybės narės, kurioje ta grupė veikia, nusikaltimų tyrimuose dalyvaujančios kompetentingos institucijos atstovas. Grupės vadovas veikia pagal tos valstybės nacionalinės teisės jam suteiktą kompetenciją;
- b) savo veikloje grupė vadovaujasi valstybės narės, kurioje ji veikia, teise. Grupės nariai užduotis atlieka vadovaujami a punkte nurodyto asmens, atsižvelgdami į sąlygas kurias nustato jų pačių institucijos susitarime dėl grupės sudarymo.
- c) valstybė narė, kurioje grupė veikia, imasi visų organizacinių priemonių jos darbui užtikrinti.

4. Šiame pamatiniame sprendime jungtinės tyrimo grupės nariai, kurie nėra iš tos valstybės narės, kurioje grupė veikia, vadinami „komandiruotaisiais“ nariais.

5. Komandiruotieji jungtinės tyrimo grupės nariai turi teisę dalyvauti tyrimo veiksmuose, vykdomuose valstybėje narėje, kurioje grupė veikia. Tačiau grupės vadovas tam tikrais atvejais, vadovaudamasis valstybės narės, kurioje grupė veikia, teisės normomis, gali nuspręsti kitaip.

6. Valstybės narės, kurioje grupė veikia, ir komandiravusios valstybės narės kompetentingoms institucijoms pritarus, grupės vadovas, laikydamasis valstybės narės, kurioje grupė veikia, teisės normų, gali pavesti jungtinės tyrimų grupės komandiruotiesiems nariams atlikti tam tikrus tyrimo veiksmus.

7. Tais atvejais, kai jungtinei tyrimo grupei reikia, kad vienoje iš grupę sudariusių valstybių narių būtų atlikti tyrimo veiksmai, tos valstybės narės komandiruotieji nariai gali paprašyti savo kompetentingų institucijų atlikti tuos veiksmus. Šie veiksmai toje valstybėje narėje apsvaistomi tomis pačiomis sąlygomis, kurios būtų taikomos, jei tų veiksmų reikėtų tyrimui toje valstybėje.

8. Tais atvejais, kai jungtinei tyrimo grupei reikia narėse ją sudariusių, o kitų valstybių narių, arba trečiosios valstybės pagalbos, valstybės, kurioje vyksta tyrimas, kompetentingos institucijos gali pateikti pagalbos prašymą kitos atitinkamos valstybės kompetentingoms institucijoms, kaip nustatyta atitinkamuose dokumentuose ar susitarimuose.

9. Jungtinės tyrimo grupės narys, pagal savo nacionalinę teisę ir neperžengdamas savo kompetencijos ribų, gali tai grupei teikti valstybės narės, kuri jį arba ją yra komandiravusi dalyvauti grupės atliekamuose nusikaltimų tyrimuose, turimą informaciją.

10. Informacija, kurią narys arba komandiruotasis narys teisėtai gauna dalyvaudami jungtinės tyrimo grupės veikloje ir kurios neturi atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos, gali būti naudojama šiems tikslams:

- a) tam tikslui, kuriam ta grupė buvo sudaryta;
- b) kitiems baudžiamosios teisės pažeidimams tirti, taip pat baudžiamajam persekiojimui vykdyti tik gavus išankstinę valstybės narės, kurioje gauta informacija, sutikimą. Duoti sutikimą galima atsisakyti tik tokiu atveju, jei informacijos panaudojimas pakenktų nusikaltimo tyrimui atitinkamoje valstybėje narėje arba jei dėl to toji valstybė narė galėtų atsisakyti suteikti savitarpio pagalbą;
- c) siekiant užkirsti kelią iškilusiai tiesioginei ir didelei grėsmei visuomenės saugumui bei, nepažeidžiant b punkto nuostatų, jei vėliau dėl jos pradėdamas nusikaltimo tyrimas;
- d) kitiems tikslams, kiek dėl to tarpusavyje susitaria grupę sudarančios valstybės narės.

11. Šis pamatinis sprendimas nepažeidžia jokių kitų galiojančių nuostatų ar susitarimų dėl jungtinių tyrimo grupių sudarymo ar jų veiklos.

12. Tiek, kiek leidžia atitinkamų valstybių narių įstatymai ar bet kurio kito joms kartu taikomo įpareigojančio teisinio dokumento nuostatos, gali būti susitariama dėl asmenų, kurie nėra grupę steigiančių valstybių narių kompetentingų institucijų atstovai, dalyvavimo grupės veikloje. Tokiais asmenimis, pavyzdžiui, gali būti pagal Sutartį įsteigtų institucijų pareigūnai. Šiems asmenims negalioja šiuo straipsniu grupės nariams ar komandiruotiesiems nariams suteiktos teisės, jeigu susitarime nėra aiškiai nustatyta kitaip.

2 straipsnis

Baudžiamoji atsakomybė, susijusi su pareigūnais

1 straipsnyje nurodytų operacijų metu valstybės narės, pareigūnai, kurie nėra valstybės narės, kurioje vyksta tyrimas, pareigūnai, jiems padarytų arba jų pačių padarytų baudžiamosios teisės pažeidimų atveju laikomi valstybės narės, kurioje vyksta tyrimas, pareigūnais.

3 straipsnis

Civilinė atsakomybė, susijusi su pareigūnais

1. Jei, kaip numatyta 1 straipsnyje, valstybės narės pareigūnai vykdo operacijas kitoje valstybėje narėje, pirmoji valstybė narė yra atsakinga už bet kokią operacijų metu pareigūnų padarytą žalą pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jie veikia, teisę.

2. Valstybė narė, kurios teritorijoje buvo padaryta 1 dalyje nurodyta žala, ją atlygina tokiomis pačiomis sąlygomis, kuriomis atlygintų savo pareigūnų padarytą žalą.

3. Valstybė narė, kurios pareigūnai kitos valstybės narės teritorijoje padarė žalą asmeniui, grąžina pastarajai visą sumą, jos sumokėtą nukentėjusiems ar turintiems teisę jas gauti asmenims.

4. Neatsisakydama teisės pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu ir išskyrus 3 dalyje nurodytą atvejį, 1 dalyje nurodytu atveju nė viena valstybė narė nereikalauja atlyginti kitos valstybės narės padarytų nuostolių.

4 straipsnis

Igyvendinimas

1. Valstybės narės imasi reikalingų priemonių, kad nuo 2003 m. sausio 1 d. būtų pradėta laikytis šio pamatinio sprendimo nuostatų.

2. Valstybės narės Tarybos Generaliniam sekretoriatui ir Komisijai nusiunčia nuostatų, perkeliančių pagal šį pamatinį sprendimą nustatytas prievoles į nacionalinius teisės aktus, tekstus. Remdamasi jais ir kita informacija, Komisija iki 2004 m. liepos 1 d. pateikia Tarybai ataskaitą apie šio pamatinio sprendimo vykdymą. Taryba įvertina, kokiu mastu valstybės narės laikosi šio pamatinio sprendimo.

5 straipsnis

Išsigaliojimas

Šis pamatinis sprendimas išsigalioja jo paskelbimo Oficialiajame leidinyje dieną. Jo galiojimas baigiasi, kai visose valstybėse narėse išsigalioja Konvencija dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose.

Priimta Liuksemburge, 2002 m. birželio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. RAJOY BREY